

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**

Циклова комісія з менеджменту

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

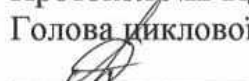

Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено

на засіданні циклової комісії з
менеджменту

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.
Голова циклової комісії

 Олена МІНАКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Культурологія

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Розробник(-и) си­ла­бу­су нав­чаль­ної дис­ци­плі­ни:

Костенко Ростислав Валерійович –викладач циклової комісії з менеджменту

Викладач:

Костенко Ростислав Валерійович - викладач циклової комісії з менеджменту

Си­ла­бус роз­гля­ну­то на засіданні циклової комісії з менеджменту

Про­то­кол № 2 від «24» лю­то­го 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Культурологія
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<u>D3 Менеджмент</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>Фаховий молодший бакалавр</u>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>3 кредити/90 год Лекції: 20 годин Семінарські/практичні заняття: 18 годин Самостійна робота: 52 години</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>IV семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://odesa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjazkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Костенко Ростислав Валерійович
Кваліфікаційна категорія	спеціаліст
Посада	викладач циклової комісії з менеджменту
Дисципліни, які викладає викладач	Історія України
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	music_connoisseur@proton.me
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odesa.maup.com.ua/kostenko-rv/

Анотація курсу. У світі глобалізації та цифрової трансформації глибоке розуміння культурних кодів та ціннісних орієнтирів стає фундаментом для формування особистості та успішної професійної діяльності. Курс спрямований на підготовку фахівців, здатних аналізувати закономірності розвитку світової та української культури, інтерпретувати складні соціокультурні явища та вибудовувати толерантний міжкультурний діалог у багатоманітному середовищі.

Предметом вивчення є сукупність теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів аналізу культури як цілісної системи, що визначає розвиток людства, суспільства та особистості. Курс охоплює вивчення фундаментальних засад культурогенезу, структури та функцій культури, динаміки культурних епох від найдавніших часів до

постмодерну, а також механізмів формування культурної ідентичності та збереження національної спадщини.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів системних знань про природу, закономірності та етико-естетичні засади світової та вітчизняної культури, розуміння механізмів функціонування культурних смислів у суспільстві, а також розвиток умінь і навичок, необхідних для аналізу соціокультурних явищ, вибудовування толерантного міжкультурного діалогу та успішної самореалізації в сучасному полікультурному просторі. Курс спрямований на усвідомлення ролі культурної ідентичності в цифрову епоху, опанування стратегій збереження та популяризації національної спадщини задля забезпечення високого рівня загальної культури фахівця, його конкурентоспроможності та гармонійної інтеграції в європейське та світове співтовариство.

Завдання: полягають у забезпеченні глибокого розуміння сутності, етико-естетичних засад та історичних етапів розвитку світової та української культури, формуванні у здобувачів освіти здатності критично аналізувати соціокультурні явища та процеси в сучасному глобалізованому просторі. Програма передбачає розвиток навичок інтерпретації культурних кодів і символів, формування компетентностей у сфері міжкультурної комунікації, толерантної взаємодії та подолання соціокультурних бар'єрів. Завдання дисципліни охоплюють ознайомлення з концепціями збереження культурної спадщини, механізмами формування національної ідентичності та стратегіями популяризації вітчизняних культурних індустрій у публічному просторі. Особлива увагу приділяється набуттю практичних навичок роботи з сучасними цифровими форматами репрезентації культури (віртуальні музеї, медіа-архівування, цифрові мистецькі проекти) та розвитку візуальної грамотності, що забезпечують формування цілісного гуманітарного світогляду фахівця та його успішну інтеграцію в сучасне інтелектуальне середовище.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК2. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

Результати навчання:

РН1. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН3. Володіти державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

РН10. Демонструвати навички самостійної роботи, критики і самокритики, відкритості до нових знань.

РН12. Демонструвати навички командної роботи, лідерства для налагодження комунікації у професійній діяльності.

Зміст дисципліни

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Теоретичні засади та морфологія культури.
2. Історична динаміка та актуальні проблеми сучасної культури.

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади та морфологія культури

Тема 1. Культурологія як наука: об'єкт, предмет та методи дослідження.

Тема 2. Генезис культури та її роль у житті суспільства й особистості.

Тема 3. Структура та морфологія культури: духовна, матеріальна та художня сфери.

Тема 4. Мова та символічний світ культури. Культурні коди та знакові системи.

Тема 5. Культурна ідентичність та цінності як ядро культури.

Тема 6. Типологія культур: Схід — Захід, традиційне — інноваційне.

Тема 7. Етика та естетика у системі культури: норми, ідеали, смаки.

Тема 8. Механізми трансляції культурного досвіду: традиція, інновація, освіта.

Змістовний модуль 2. Історична динаміка та актуальні проблеми сучасної культури

Тема 9. Історичні типи культур: від первісних архаїчних форм до епохи Відродження.

Тема 10. Культура Нового часу та Просвітництва: раціоналізація та секуляризація.

Тема 11. Українська культура в європейському контексті: тяглість та ідентичність.

Тема 12. Масова та елітарна культура: конфлікт чи взаємодія?

Тема 13. Постмодернізм як соціокультурний феномен сучасності.

Тема 14. Культура в епоху цифрових трансформацій: екранна культура та віртуальність.

Тема 15. Проблеми міжкультурної комунікації та глобалізації в сучасному світі.

Тематика практичних занять

1. Аналіз культурних текстів: дешифрування смислів та символів у мистецьких творах.
2. Морфологічний аналіз культури: порівняння матеріальних та духовних артефактів епохи.
3. Мова культури: семіотичний аналіз сучасних візуальних образів та брендів.
4. Ціннісні орієнтири молоді: психологія культурного вибору та ідентифікації.
5. Кроскультурний тренінг: моделювання ситуацій взаємодії різних культурних типів.
6. Етикет у системі культури: порівняння культурних норм Сходу та Заходу.
7. Культурна спадщина України: віртуальна екскурсія знаковими пам'ятками ЮНЕСКО.
8. Феномен масової культури: аналіз сучасного кінематографу та попмузики.
9. Трансформація релігійних цінностей у світській культурі ХХІ століття.
10. Мистецтво постмодерну: симулякри, іронія та цитування в сучасному дизайні.
11. Цифрова культура: етика поведінки в соцмережах та віртуальна самопрезентація.
12. Візуальна грамотність: створення та захист проєктів з популяризації культурних індустрій.
13. Міжкультурний діалог: розробка стратегій подолання етноцентризму та ксенофобії.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами, здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijyzp>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
68-74	D		
60-67	E	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
35-59	FX		
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25

2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	15
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	10
4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	0

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання

Змістовний модуль 1. Теоретичні засади та морфологія культури

1. Еволюція концепту «культура»: від античного виховання до сучасних мультимедійних інтерпретацій.
2. Роль національної ментальності у формуванні культурного ландшафту України: історичний та сучасний аспекти.

3. Символіка та знакові системи культури: аналіз семіотичного простору сучасного українського міста.
4. Культурні коди в моді та дизайні: як історія та традиція трансформуються у візуальні образи.
5. Етичні виміри культури: співвідношення традиційної моралі та «нової етики» у XXI столітті.
6. Релігія як фундамент культури: порівняльний аналіз впливу християнства та ісламу на розвиток мистецтва.
7. Міфологія у сучасному світі: як давні архетипи оживають у кінематографі, відеоіграх та рекламі.
8. Феномен масової культури: аналіз механізмів впливу поп-арту на формування світогляду сучасної молоді.
9. Мова як засіб збереження культурної ідентичності: виклики лінгвоциду та стратегії відродження.
10. Культурні універсалії: що об'єднує людство в умовах цивілізаційного різноманіття.
11. Проксеміка в різних культурах: як сприйняття простору та дистанції визначає стиль життя народів світу.
12. Мистецтво як дзеркало епохи: аналіз художніх образів одного з історичних періодів (на вибір).
13. Естетичний ідеал у різні часи: трансформація уявлень про красу від античності до епохи «бодіпозитиву».
14. Культура повсякденності: як побут, їжа та дозвілля відображають духовні цінності суспільства.
15. Значення культурної емпатії у подоланні етноцентризму та ксенофобії в сучасному соціумі.

Змістовний модуль 2. Історична динаміка та актуальні проблеми сучасної культури

1. Українське бароко як синтез візантійської традиції та європейського впливу: аналіз пам'яток архітектури.
2. Трансформація культурних практик у цифрову епоху: від фізичних бібліотек до метавесвітів.
3. Екранна культура та її вплив на свідомість: аналіз феномену «кліпового мислення» та візуальної домінанти.
4. Культурний менеджмент у XXI столітті: як перетворити культурну спадщину на прибутковий креативний проєкт.
5. Постмодернізм у сучасному мистецтві: симулякри, іронія та цитування як методи творчості.
6. Технології віртуальної реальності в музейній справі: як цифровізація змінює досвід спілкування з мистецтвом.
7. Кітч як соціокультурне явище: межа між мистецтвом та несмаком у сучасному споживчому суспільстві.
8. Міжкультурний діалог в умовах глобалізації: проблема збереження локальних культур від нівелювання.
9. Спадщина Розстріляного Відродження: культурологічний аналіз втрачених та відновлених смислів.
10. Сучасні субкультури: від «хіпстерів» до «цифрових кочівників» — нові форми соціальної ідентифікації.

11. Культурна дипломатія: роль мистецьких проєктів та фестивалів у формуванні міжнародного бренду України.
12. Екологія культури: як концепція сталого розвитку впливає на сучасну архітектуру та урбаністику.
13. Специфіка ведення міжкультурного діалогу: аналіз крос-культурних конфліктів та шляхи їх розв'язання.
14. Візуалізація історії: роль історичної пам'яті та меморіальних практик у сучасному суспільстві.
15. Аналіз кейсу успішної ревіталізації занедбаного об'єкта в сучасний культурний хаб (напр., Мистецький Арсенал чи Промприлад).

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Культурологія» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Культурологія» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Вилка Л. Я. Культурологія: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2021. 224 с.
2. Кормич Л. І., Багацький В. В. Культурологія (історія і теорія світової та вітчизняної культури): навч. посібник. Київ: Кондор, 2020. 304 с.
3. Культурологія: підручник / за заг. ред. В. М. Шейка. Харків: ХДАК, 2019. 430 с.
4. Матвєєва Н. С. Теорія та історія культури: навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 256 с.
5. Попович М. В. Нарис історії культури України. 3-тє вид. Київ: АртЕк, 2022. 728 с.
6. Теорія та історія світової культури: навч. посібник / О. В. Куцєпак, С. О. Кошарний, Н. В. Тарасова. Київ: Каравела, 2021. 320 с.
7. Шевченко В. В. Культура в епоху глобалізації: цифрові та соціокультурні виміри. Київ: ВЦ «Академія», 2022. 216 с.

Додаткова:

1. Гірц К. Інтерпретація культур. Пер. з англ. Київ: Дух і Літера, 2021. 544 с.

2. Зайцева І. В. Трансформація національної ідентичності в сучасному культурному просторі України. *Економіка та суспільство*. №51. 2023. URL: <https://economyandsociety.in.ua>
3. Левчук В. Г. Візуальний поворот у сучасній культурі: від образу до симулякра. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна*. Серія «Теорія культури». №33. 2021. С. 45-52.
4. Павлов О. Ю. Цифрова культура та віртуалізація мистецького досвіду. *Цифрова платформа: інформаційні технології в соціокультурній сфері*. №5(1). 2022. С. 30-41.
5. Терещенко С. В. Етика міжкультурного діалогу в глобалізованому світі. *Вчені записки Університету «КРОК»*. №2 (66). 2022. С. 155-162.

Інформаційні ресурси:

1. TED: Ideas Worth Spreading (Section: Culture). Виступи про культурні коди та антропологію. URL: <https://www.ted.com/topics/culture>
2. Курс «Культурологія: від теорії до практики» на платформі Prometheus. URL: <https://prometheus.org.ua>
3. Coursera. Arts and Humanities Courses. Курси з історії мистецтв та культури. URL: <https://www.coursera.org/browse/arts-and-humanities>
4. Google Arts & Culture. Віртуальні музеї та світова культурна спадщина. URL: <https://artsandculture.google.com>
5. Електронна бібліотека НБУВ. Наукові праці з теорії та історії культури. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
6. UNESCO World Heritage Convention. Ресурси про світову культурну та природну спадщину. URL: <https://whc.unesco.org>
7. The Art Story. Ресурс для аналізу візуальної культури та стилів мистецтва. URL: <https://www.theartstory.org>
8. Yakaboo. Культурологія та мистецтвознавство. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/knigi/obschestvo/kul-turologija.html>
9. Cultural Studies TV. Огляди актуальних концепцій сучасної культури. URL: <https://www.culturalstudies.org>